

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egy hóra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM,
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

IV. KÁROLY KIRÁLY

Funchal, április 1. A Reuter-ügynökség jelenti: **Károly király meghalt. A távirat feladatott 3 óra 44 perckor. (MTI)**

Páris, április 1. (4 óra. Havas) **Károly király meghalt. (MTI)**

Budapest, április 1. A MTI jelenti: **IV. Károly király halálhírére, a Kormányzó ur Örömméltósága Zita királynéhoz a következő táviratot intézte:**

Zita császárné és királyi Öfelségének Funchal.

Mélyen megrendülve vettem e percben hirt **Öfelsége IV. Károly király elhunytáról. A kifürkészhetetlen végzet kioltotta ifju nemes életét. Ravatala körül a magyar nemzet imában egyesülve osztozik a felséges család bánatában. Kérem felséges asszonyomat, méltóztassék fogadni legmélyebb részvétem kifejezését. — Horthy Miklós.**

Budapest, április 1. **Bethlen István gróf miniszterelnök a király halálának hírére Zita királynéhoz az alábbi táviratot intézte:**

Zita császárné és királyi Öfelségének Funchal.

IV. Károly Öfelsége halálának híret megrendülve fogadta a nemzet és Felséged gyászában részt vesz osztatlanul az egész magyar nép. A m. kir. kormány nevében kérem Felségedet, hogy bánatában való legmélyebb részvétünknek kifejezését elfogadni méltóztassék. — Gróf Bethlen István m. kir. miniszterelnök.

Nagy csoportokban állottak meg tegnap este az emberek a *Hajdúföld* szerkesztőségének kapuja előtt, ahol a hirdetési tábláról tudattuk Debrecen közönségével a megdöbbentő hírt, hogy:

Károly király meghalt!

Majd lapunk rendkívüli kiadását kapkodta szét a közönség.

A Reuter-ügynökség délután 3 óra 44 perckor jelentette Funchalból szüszavú tudósításban a gyász hírt, mely ma egy egész világot foglalkoztat.

Bizonyára nem akad az egész országban egy ember sem, akit meg ne hatna ebben a tragédiában az ember sorsa. Egy nagyra hivatott életpálya végződött be. Egy fiatal élet zárult le, melynek fényes jövőt jósoltak a bölcsönél s később, mikor a körülmények alakulása folytán bizonyossá vált, hogy két ország kormányzásának dicső, de súlyos feladata vár rá, erre a nagy hivatásra, ennek méltó betöltésére készítették elő.

Soha uralkodó nehezebb viszonyok között nem foglalta el trónját, mint a most elhunyt király. A kettős birodalom élet-halálharcot vívott a német szövetséges oldalán az egész világ ellen. A katonai helyzet fokozatosan rosszabbodott. Akkor már csak tisztességes béke mielőbbi megkötésével lehetett volna megkísérelni a menthető megmentését. A király békeszerzésre való törekvését a történelem lesz hivatva elbírálni.

A nagy összeomlás már feltartóztathatatlant volt. Országok veszték el, trónok törtek össze és hontalanná lett a legrégibb, valaha leghatalmasabb dinasztia. Számkivetésbe jutott Ausztria császára, ki egyben Magyarország apostoli királya is volt. Birodalmát, a vérvesszétől elerőtlenedett óriást dögkeselyűk lepették el. Mindegyik leszakított belőle egy-egy

darabot, az örökös kedvencek, a századokon át dédelgetett csehek a legnagyobbat. Megérezte-e a trónját vesztett király, hogy családjának évszázados politikája helytelen alapokon épült? Levonta-e ebből a keserű tanulságokat? Erre már nem kapunk feleletet az elmúlt ajakokról.

A király életrajza

A most elhunyt király 1887 augusztus 17-én született az alsóausztriai Persenbeugben. Szülei a korán elhunyt, daliás Ottó főherceg és Mária Jozefa főhercegnő voltak. Keresztvívze Ferenc József király tartotta a csecesemőt. A főherceget már kora ifjúságától a trónra nevelték, mert Ferenc Ferdinánd házasságkötése után valószínű volt, hogy atyja, Ottó főherceg után rá vár a korona.

Miután 17 éves korában letette az érettségi vizsgát, egy éven át komoly katonai nevelésben részesült. Atyja halála után Ferenc Ferdinánd főherceg gyámsága alá került, aki valószínű gyermekként tekintette. A jogi és államtudományokat a prágai cseh egyetem tanárai adták elő neki. 1903 novemberében lépett a hadsereg kötelékébe, tényleges katonai szolgálatát azonban csak 1905 szeptemberében kezdte meg a 7. számú dragonos ezredben. A katonáskodást atyjának 1906 végén bekövetkezett halála folytán abba kellett hagynia, hogy a közjogi tanulmányokkal behatóbban foglalkozhassék. Majd ezek befejezte után ismét mint katona szolgált. 1911 tavaszán jegezte el Zita pármái hercegnőt, Róbert bourg-pármái hercegné 1892 május 9 én született leányát, a hercegi pár 19 gyermeke közül a tizenkettediket, akihez már gyermekora óta nagy vonzalommal viseltetett. 1911 október 21-én tartották meg a fényes esküvőt, melyen az ősz uralkodó, a család feje is megjelent. Az esküvő után a fiatal főherceg a debreceni

39-eseknek lett őrnagya az akkor Bécsben állomásozott zászlóalj élén. A debreceni ezred kötelékében érte az alezredesi kinevezése is. Az idillikus házasságot 1914 június végén váratlanul zavarta meg a sarajevói gyilkos merénylet, mely a trón várományosát: Ferenc Ferdinándot és nejét megölte és Károly főherceget hirtelen az események előterébe toltta és a trónörökös gondját vállára helyezte.

A háboru

A háboru kitörésekor az 1-ső számú huszárezrednek lett ezredese. Az első hónapokat Frigyes főherceg oldalán töltötte, 1915. elején pedig két hétig időzött Vilmos császárnál a német főhadiszálláson, majd mint vezérőrnagy és ellentengernagy a harctereket járta. 1916. márciusában hadtestet kapott mint altábornagy. Résztvett az olasz front előnyomulásában, később fővezére lett az erdélyi csapatoknak a románok elleni sikeres hadjáratban. Az öreg király halála előtt néhány nappal nevezte ki vezérőrnagyságra Ferenc Józsefnek 1916. november 27-én bekövetkezett halálával szakadt rá az uralkodó gondja, mely egyttal a legfőbb hadur nehéz feladatait is ráruházta. Még ez év december 30-án nagy és fényes ünnepek közt tette a fejére Szent István koronáját gróf Tisza István, mint az országgyűlés által választott nádorhelyettes.

Uralkodása első napjától kezdve szakadatlanul kísérleteket tett arra, hogy az akkor már reménytelennek mutakozó háborut tisztességes feltételek mellett befejezhesse s a céltalan vérontásnak véget vessen. A hadvezetésben elkövetett hibák, az autánt körülzáró, kiegészítési politikája, a csapatok ellátásának folyton nagyobbodó nehézsége és a destruáló lapok mértelyező hatása következtében feltartóztathatatlantul bekövetkezett az összeomlás. Az első nagyon rossz híreket épen itt Debrecen

cenben kapta a király, aki az egyetem ünneplés megnyitása alkalmából látogatott el hozzánk. A nagyközönség közé nem jutottak el a Hiób-hírek, amelyek flottalázadozásról, árulásról, egyes csapatteknél az engedelmesség megtagadásáról szóltak, mégis feltűnt a királyi párnak s főleg Zita királynénak szemmel látható idegessége.

A forradalom

Ezután már gyorsan jöttek az események. A királyi család sietve hagyta el a forradalmi lázban égő fővárost, ahol csakhamar egy nagy magyar ember lett a csatorna kiszabadult sörredékének áldozata. A király manifesztumában jelentette ki, hogy uralkodói jogaival élni nem kíván és a nemzetnek az államforma kérdésében hozandó határozatának alá veti magát.

Ezzel megkezdődtek a hontalanság keserű napjai. A semleges Svájc nyújtott otthont a királynak és családjának, akit leghívebb emberei közül többen elkísértek, vagy meglátogattak. Ezek a forradalmak bukása és az oláhok kivonulása után nem szüntek meg a királyt arra biztatni, hogy jöjjön vissza az országba és foglalja el ismét a trónját. Tavaly közvetlenül husvét után futótűzként terjedt el az addig gondosan eltitkolt hír, hogy IV. Károly váratlanul megjelent Magyarországon, de mire az nyilvánosságra jutott, akkorára a Kormányzónál Budán folytatott tanácskozás után már el is távozott a fővárosból és Szombathelyen várta be a kormány intézkedését, mellyel az akadálytalan visszautazást biztosította. Teleki a miniszterelnöki székbe állította meg, hogy azok, akik az országba való bejövételt tanácsolták, nemcsak az országnak, hanem a királynak is ártottak. A magyar kormány a Svájcban folytatott tárgyalásai lehetővé tették, hogy a királynak Svájcba való visszatérését az ottani kormány megengedte.

Szombathelyről keltezett kiáltványában maga a király is kijelentette, hogy meggyőződött arról, miszerint uralkodói jogkörének elfoglalása nehéz és elviselhetetlen megpróbáltatásoknak tené ki a nemzetet és arra kérte a nemzetet, támogassa azt a férfit, aki a nemzetgyűlés bizalma alapján jelenleg az államfő nehéz és súlyos felelősséggel járó tisztjét betölti.

Nem tudtak ebbe a fordulatba belenyugodni azok, akik Károly király visszatérését minden áron keresztül akarták vinni, egy-

részük azért, mert fontosabb volt nekik a dinasztia érdeke, mint a magyar nemzet élete, más részük pedig abból a helytelen alaplól indulva ki, hogy az ország integritása csak a Károly személyével kapcsolatosan valósítható meg. Ezek figyelmen kívül hagyták azt, hogy a nagy- és kisantant hatalmai egyenként és összesen háborus óknak jelentettek ki minden olyan törekvést, mely a Habsburgok restaurációját celozza. Addig kapacitáltak a királyt, addig rajzolták előtte a trónnak mással való betöltésének a sötét rémét, addig színezték ki a trón visszafoglalhatóságának kecsesítő reményességét, míg a király elhatározta, hogy meglepetésszerűleg ismét visszatér s átveszi a hatalmat. Az ezután történtek még élénk emlékezetében vannak az olvasónak. A kormány erélyes fellépése elhárította a nemzet feje felől az oktanul felidézett veszedelmet.

Száműzetésben

Az antant, hogy lehetetlenné tegye a visszatérés újbóli megkísérlését, elhatározta, hogy a királyt úgy helyezi el, hogy az be ne következhessek. Több kombináció elejtése után Madeira gyönyörű szigetére esett a választás, ahova angol hadihajó szállította ki a királyi párt, majd a gyermekeket. Ott élt a család azóta teljes visszavonultságban. Utóbbi időkben riasztó hírek érkeztek a király betegségéről, majd haláláról, amit megcáfoltak. A király napokkal ezelőtt spanyolnáthában megbetegedett, majd tüdőgyuladást kapott, állandó magas láz gyötörte, míg ma megváltotta a halál szenvedéseitől.

A gyászír hatása

Megdöbbenéssel fogadta minden magyar ember, legitimista és szabadkirályválasztó egyaránt, a tragikus végről szóló híradást. A Kormányzó, a kormány meleghangú táviratban fejezték ki részvétüket az özvegy és az árvák iránt. A templomokban gyászzistentiszteletek fognak tartatni, amelyen a hatóságok képviselői magukat.

Az újságok rendkívüli kiadásokban adták tudtul a gyászos eseményt, melyről a közönség minden rétegében részvétellel beszélnek... A halál mindennel kibékít...

A temetésről még nem történt intézkedés. Általában a halál bekövetkezének körülményeiről a fentebb közölt nagyon szűkszavú tudósításokon kívül lapunk zártáig semmi sem érkezett.

Az utolsó órák

Páris, április 11 (Reggel 7 óra 30 perc. Szikratávirat.) Az Havas ügynökség jelenti Funchalból: Károly király egészségi állapota az éjszaka folyamán rosszabbodott, de reggel felé könnyebbülés állott be. A beteg izzadni kezdett és a lélekzés is javult.

Páris, ápr. 1. Az *Tribuna* szerint a király állapota a legutóbb beállott könnyebbülés ellenére is reménytelen.

Bécs, ápr. 1. Jól értesült helyen határozottan állítják, hogy Károly király végrendeletében holttestének Bécsbe való átszállításáról rendelkezett.

Bécs, április 1. A ma délután 5 órakor ideérkezett funchali Reuter-táviratot a lapok rendkívüli kiadásában közölték. A király halálhíré az itteni royalista körök egy vezető személyiséghez Lisszabonból érkezett távirat alapján megerősítették. A bécsi közönség nagy izgalommal tárgyalja a halálhírt. Különböző hírek terjedtek el, így állítólag intézkedések történtek a kormány részéről arra nézve, hogy amennyiben a király hozzátartozói ragaszkodnának a bécsi kapucinusok templomába való temetéshez, minden intézkedés megtörténjék annak rendbehozatalára.

A gyászzintézkedések

Budapest, ápr. 1. A kormány IV. Károly halálának alkalmával utasította a polgári és katonai hatóságokat, hogy a középületekre és iktanyákra a gyászzlobogót tűzzék ki. Holnap vasárnap, a beszentelés napján a színházak és mulatóhelyek előadásai szünetelnek. A vendéglőkben és kávéházakban a zene tilos.

Budapest, ápr. 1. Horthy Miklós kormányzó leányának, Horthy Paulának esküvőjét, a király halálára való tekintettel elhalasztották.

Budapest, ápr. 1. Gróf Bethlen István miniszterelnök, tervbevett balassagyarmati útja, Károly király közbejött elhalálása következtében elmarad.

Budapest, ápr. 1. A MTI jelenti: A boldogult emlékü IV. Károly ő császári és apostoli királyi felség elhunytá alkalmából a beszentelés napján a budavári Koronázó templomban ünnepélyes gyász istentisztelet lesz.

sajnálkozást keltsen. Politikai szempontból úgy vélik, hogy IV. Károly halálával a királykerdes legkényesebb és legnehezebb része kapcsolódik ki a felszinen levő politikai kérdések káoszából. Az egész királykerdesben lényeges enyhülés várható.

A párt tagjai a pártvezetésnek megjelent egy-két tagját a kérdések özőnével ostromolták, ezek azonban hivatkoztak arra, hogy az eseménynek olyan kényes politikai és diplomáciai oldalai vannak, hogy ebben az ügyben rögtöni nyilatkozatot várni nem lehet. Így tértek ki az érdemleges válaszadás elől.

Este a pártkörben olyan hírek terjedtek el, hogy a kormány egyelőre a gyűlések megtartását be fogja tiltani. Hivatalos helyről azonban az esti órákig erről bizonyosat megtudni nem lehetett.

Toborzó!

Magyarok, turánok, egyesüljete! A Magyarországi Turáni Szövetség, mely a világ legnagyobb, de legszervezetlenebb népfajának, a hatszáz (600) milliós hatalmas turánságnak szellemi és gazdasági szövetsége, továbbá a magyarból hiányzó csodás erejű turáni faji öntudat kialakulása céljából létesült, amely máris a legkiváló magyarok tömörülése — tagjai sorába fogad minden igaz magyar férfit és nőt, hogy egyesült erővel mielőbb megvalósíthassa nemzetmegváltó magasztos célját.

A tagsági helyekre jelentkezéseket és pénzt a szövetség címére — Budapest, V., Deák Ferenc-utca 14. I. emelet — kérünk küldeni, mert pénzfölvétellel senki más nincs fölhatalmazva. Rendes évi tagdíj 24 K. törzs tagdíj 50 K, alapító tagdíj 1000 K, törzsalapító tagdíj 10000 K.

Magyarok, turánok, egyesüljete! Ez a szállóige fogja elsöpörni a gyilkos magyar, török, bolgár békét, mert csak a hatszáz (600) milliós turáni erő hatalmas képes a kis és nagyantant, továbbá a romboló nemzetköziség tulpapasait megfékezni és az elérhető világbékét biztosítani.

A turáni eszme tehát nemzeti, faji világcélt szolgál egyszerre s egyaránt létérdeke turáninak, nem turáninak.

Nemesedjünk turáni magyarokká, nehogy minket is megátkozzon az utókor mulasztásunkért, mint ahogy mi is atkozunk az októberi forradalom bűnöseit, akik miatt a hatalmas ezeréves Magyarország elveszett s mi porba sujtva, befalazva, megcsontítva siralomházban haldoklunk: ezért nem teljesíthetjük fajleszigelető, fajkibékítő rendeltetésünket, ezért nincs béke Európában.

Turánok! Élők hadak utja! Mentsetek meg a magyart, mely haldokolva is világhértéket képvisel s különb valamennyi fajnál.

Magyarok, turánok, egyesüljete, hogy megszülethessen a régi boldog Magyarország és az elérhető világ béke az egész emberi nem javára.

Magyarországi Turán Szövetség.

DEBRECZENI KALAPGYAR Széll Gergely

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan pontosan készíttetnek Piac-u. 63. sz.

Rézgálicz, Raffia,
gazdasági és konyhakerti magvak korlátlan mennyiségben, legolcsóbban áruházaiban szerezhetők be.
Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete.

A czipőkrém-fogyasztás abszolút többségét a Pyram fedezi.

A Csernoch beszéde

Irta: Mitrovics Gyula egyetemi tanár

Azok, akik ellenségei annak, hogy hazánk a keresztyén neuzeti politika alapján épüljön fel újra, mindent elkövetnek ennek a rendszernek a megbuktatására. A kormányzati siker elé tornyosuló lelküzetlen akadályokat úgy tüntetik fel, mintha maga ez a politika idézné fel, holott emez akadályok nagyságát sokszor éppen ezek az ellenzéki gáncsvetések fokozzák. Más ellenzéki törekvések meg éppen válogatatlanok eszközeikben, és küzdelmeikben nem áttalnak nyílt ellenségeink segítségét sem felhasználni. Valamennyi megegyezik azonban abban, hogy iparkodik a felekezetek között ellentéteket és féltékenységet támasztani. Sikerült is már ezeknek a törekvéseknek villamossággal annyira telített légkört teremteni, hogy még az együttműködés táborában is sokszor tekintenek a fegyvertársak egymásra féltékeny szemmel.

A feszültséggel tele levegőben kétségtelenül történtek is elszólások és sajnálatos félresiklások, melyek a zavarosban halászok malmára hajtották a vizet. Tulzók is akadtak innen is, túl is, amint az ilyenkor már történni szokott. Éppen azért örvendetes dolog, hogy Magyarországhercegprimása, tehát a katolikus közvélemény legilletékesebb tolmácsa és irányítója, használta fel az alkalmat oly fejtegetések közlésére, melyek alkalmasak a kölcsönös bizalom megerősítésére.

A Szent István-Társulat évi közgyűlései mindig jelentékeny eseményei a magyar közéletnek. Most, a hatvanhetedik évi közgyűlés alkalmából meg éppen különös jelentőséget adott annak a hercegprimás jelzett előadása. Ebben a keresztyén front egysége, a keresztyén felekezeti békés együttműködése mellett törzsdzsát a hercegprimás. Ahol az ellentétek lehetőségéről, sőt szükségéről beszél is, ezt oly koncilián megértéssel teszi, ami ellen protestáns részről sem lehet a legkisebb kifogást sem tenni. A surlódási lehetőségek csökkentését főlegliti, hogy ahol a természetes ellentétek megvannak és kiegyenlíthetetlenek, ott külön szervezetekben kell az életerőket kihasználni és az ellentéteket levezetni, mert így kikerülhetők az összeütközésre vezető alkalmak. Viszont a külön működő erők között a párhuzamosság és egyensúlyozás még ilyen esetekben is megőrizhető.

Vajha innen és túl egyaránt megfigyelnek és mélyen emlékezethe vésnek ezen intelmeket! Vajha a hivatott vezetők után menne mindenütt a sereg és ne engedné megtevesztetni magát a tulzoktól, kiknek szereplését sohasem hatja át egységes és magas szempontok érvényesítése. Ilyen tulzók jó és roszhiszeműek egyaránt, mindkét félén vannak. A magasabb rendű közérdek parancsa, hogy ezeket saját táborunknak kell leszerelni vagy félretolni.

Lopás a világitóudvaron keresztül

Egyik emeletről a másikra lebegő gerendán

Páratlan érdekességű bűnpert tárgyalt tegnap délelőtt a kir. törvényszék Visky Sándor dr. elnöke alatt működő büntető tanácsa. A vádlott Polgári Julianna fiatal, feltűnő szép cselédlány volt, aki elegánsan, magasszaru új sárgacipőben, csinos ruhában állt a bíróság előtt. Többrendbeli lopás bűntettével volt vádolva. Szolgálatadóját, özv. Kíllér Józsefnét lopta meg. A lopást a legizgalmasabb detektív-filmekre emlékeztető módon követte el.

Két emelet magasságban

Özv. Kíllerné a Piac-utca egyik hazának második emeletén lakik. A világitó udvar egyik épületszárnyán volt a kamara, a másikban Kíllérék szobája. A cselédlány hihetetlen hidegvérrel járt el.

A két ablak közé egy hosszú, alig pár centiméter széles rudat dugott s ezen a saját maga gyártotta hidon, két emelet magasságban a legnagyobb biztonsággal és nyugodtsággal járt keresztül a kamarába s vissza. A vékony deszka recsegett, hajlott a leány sulya alatt s bármely pillanatban lezuhanhatott volna a világitó udvarra, de ez nem riasztotta vissza, a lopott portékát csak elszállította. A nyaktörő utat több ízben megismételte.

A mindent nyitó kulcs

A cselédlány lopását egy másik körülmény is elősegítette. A pincében egy rosz szekrény alatt egy kulcsot talált, amely nyitotta urnője szekrényét, sőt Kíllérék szomszédjának, Neumann Mórnak egyik szekrényét is. A leány, amiut rájött erre, azonnal gyűmölcsöztette ezt a felfedezést is és a szekrényeknek állandó dézsmálója lett. Több ezer koronát, fehérneműt, órát, gyűrűt lopott el. A lopott pénzen kiruházkodott. Vett egy legújabb divat

szerint készített sötétkék kabátot, selyem harisnyát és egyéb ruhaneműt.

Elhagyott a völegényem...

A lopott holmik között volt egy opálkőes aranygyűrű is. Ezt azonban nem viselhette, mivel felismerték volna. Ezért egy eredeti ötlethez folyamodott. Beállított Pintér ékszerészhez s előadta, hogy kapott egy gyűrűt a völegényétől.

De pár napja — folytatta sirva — elhagyta a völegénye, ezért szeretné kicseréltetni a gyűrűt, hogy semmi se emlékeztesse többé a völegényére. S ezzel átadta a lopott gyűrűt. Az ékszerész teljesítette a leány kívánságát s kicserélte a gyűrűt gyanútlanul, mert a leány biztos fellépése, elegáns ruházata megtevesztette.

Polgári Julianna 1921 májustól októberig észrevétlenül üzte a lopást. Akkor rajta csípték s azóta vizsgálati fogságban van.

A rosz társaság

Tegnap délelőtt vonta felelősségre egyik orgazdjával egyetemben a bíróság. A vádat Mező Sándor dr. ügyész képviselte, a sértettek nevében Aczél Jenő ügyvéd volt jelen.

Polgári Juliannát nem nagyon törte meg a fogság, kihívóan áll bírái előtt, sőt néha ugyancsak nyelvelni kezd, úgy hogy le kellett inteni. A lopásra — mint bevallotta — a rosz társaság vitte.

A másik vádlott, Csonka Ferencné jó-hiszeműségével védekezett, nem tudta, hogy a megvett holmik lopásból származnak.

A tanúkihallgatások és perbeszédék után a bíróság kihirdette az ítéletet, melyszerint Polgári Juliannát lopás bűntette miatt egy évi börtönre, Csonkánét tulajdon elleni kihágás miatt 400 korona pénzbüntetésre ítélte.

A városi székház építése

Évek óta tengerikigyója a városnak a városháza kibővítésének ügye. Többször, több ízben szót emelt a Hajdúföld emiatt, sőt egy ízben nyilvánosságra hozta azokat a közbejárt körülményeket, amelyek folytán elodázódott ennek az égetően fontos kérdésnek a megoldása. Most aztán, mint az előjelekből látható, ez a kérdés végre valamiképpen csak tisztázódni fog.

A közelmúlt napokban a városi tanács ülésén újra felvetődött a városházának kibővítési terve, mivel szobakerült újra és ismételtén az egyes ügyosztályoknak tulzufsultsága. A városi tanács, úgy látszik, foglalkozni kíván a kérdés megoldásával, mert az ügy végreleges megoldására egy bizottságot jelölt ki. A bizottság elnöke Csóka Sámuel h. polgármester, tagjai pedig Magoss György dr. tisztifőügyész, dr. Vargha Elemér tb. főjegyző, Aczél Géza főmérnök és Csorsos József h. főmérnök lettek. A bizottság napokon át tárgyalásokat folytatott és végre is arra megállapodásra jutott, hogy a hivatalok zsufultságán csak központosítás útján lehetne segíteni, vagyis a felépítendő központi városházán nyerne elhelyezést mindazon városi hivatal, mely jelenleg a városban szerteszt van elhelyezve, mint például az árvaszék, anyakönyvi hivatal, leltárbiztosi, mérnöki, népjóléti, munkaközvetítő és statisztikai hivatalok, a tisztifőorvos, előljáróság, az erdőgazdasági, köztisztasági és fuvarozási vállalatok. Miután e hivataloknak elhelyezésére a városházán nincs elegendő helyiség, a székház kibővítése most mar elodázhatatlanul szükségessé vált.

A bizottság véleményét jelentés alakjában beterjesztette a városi tanács elé. Az előter-

jesztés szerint a helyes megoldás az volna ha lesz egy közgyűlési, egy nagyobb és egy kisebb közgyűlési terem. A főispáni hivatalnak 4, a polgármesteri hivatalnak 7, a főjegyzőnek és hivatalának 4, a jog- és pénzügyi osztálynak 5, a gazdasági ügyosztálynak 6, a rendészeti ügyosztálynak 4, a közművelődési ügyosztálynak 5, az adóhivatalnak 45, a katonai és illetőségi ügyosztálynak 9, az árvaszéknek 26, a tisztifőügyésznek 6, az előljáróságnak 20, a főorvosi hivatalnak 3, a számvevőségnek és a házipénztárnak 22, a mérnöki hivatalnak és a vízművezetőségnek 14, a levéltárnak 5, az irattárnak 4, iktatónak 2, kiadónak 6, anyakönyvi hivatalnak 6, leltárbiztosi hivatalnak 4, a népjóléti és munkaközvetítő hivatalnak 12 helyiségre lenne szüksége a jelentés szerint.

A tervek elkészítésével a mérnöki hivatal bízott meg. Figyelmébe ajánlotta a tanács a főmérnöknek, hogy a városháza atalakítása, esetleg a Városház-utcából a Sas-utcaig terjedő épülettömbnek. újraépítése úgy lesz tervezendő, hogy a földszinten üzletek létesíthetők.

VASÁRUK

legolcsóbbak

Bészler és Dávid

vaskereskedésben Ferenc József-u. 7.

— Wacha Róbert fest, tisztit, mos. Simonffy-u. 55.

Férfi- fiu, és gyermekruhát

Gerő Ernőnél

Debreczen, Piac-utca 69. sz. alatt

(Közvetlen az Ullmann fűszerüzlete mellett.) :: **A cégre tessék ügyelni!**

Készít javit mindenféle villamos szakmába vágó munkát.

Telefon 11—70 sz.

Villamos orvosi műszerek

dynamo gépek, villamos motorok javító műhelye.

Kovács Lajos

Elektrotechnikai műhelye és villamos felszerelési vállalat

Kossuth-utca 29. sz.

(Az udvarban.)

A szociáldemokrata párt és a hadirokkantak

Tegnap délelőtt röpcédulákat osztogattak Debrecenben, amellyel a hadi rokkantakat hívta össze gyűlésre vasárnap délelőttre a szociáldemokratapárt a Simonffy-utcán levő Grószvendéglőbe.

A gyűlésre Pál Antal és társai kértek engedélyt. A rendőrség a gyűlést nem engedélyezte, illetőleg betiltotta. Az elutasító végzés a következőket mondja:

„A gyűlés, illetve értekezlet megtiltandó volt nem pusztán azért, mert annak bejelentése nem felelt meg az előírt szabályoknak, hanem főleg azért, mert a beadványt összehasonlítva egy más szám alatt iktatott ügy irattal, megállapítható, hogy a most elbírálás alatt levő bejelentés ugyanazon forrásból, vagyis nem a hadirokkantak köréből keletkezett s így kétségtelen az is, hogy a hatóság kijátszásával, a hadirokkantak félrevezetésével, szociáldemokrata agitáció készül a hadirokkantak között.

A hadirokkantak, hadiárvaik nemzeti szövetségbe vannak tömörítve. A hadirokkantak érdekeinek elősegítését, megővését nemzeti szempontból aggálytalan szervek intézik és semmi szükségét nem látja a hatóság annak, hogy a rendőrhatalom segítségével adjon ahhoz, hogy a hadirokkantak ügye nemzeti szempontból teljesen megbízhatatlan irányba terelődjön.

Nyugdíjasok figyelmébe!

Figyelmeztetnek az összes állami nyugdíjasok (nyugbérések), özvegyek és árvák, — hogy a 148. 536/921 P.ú. miniszteri rendelet értelmében, — kötelesek évenként kétszer, — április és október hó 1-je után a számfeljő hivatalnak egy „Heihatalomági bizonyítványt” beadni. Ezen bizonyítványban az életben lét, özvegyi állapot, vagyontalanság munka és keresetképesség, szabályszerű életkor be nem töltése, gyerekek születési adatai, elátatlanság, közös háztartásban élés stb. igazoltnak. Miért is figyelmeztetnek az összes nyugdíjasok, hogy az április hó 15-éig szükségesé vált hatóságai bizonyítványt saját érdekükben szerezzék be és adják be a számfeljő hivatalnak, mert ellenes esetben május havi nyugdíjuk nem lesz kiszámítható.

A nyugdíj személyesen veendő fel. Személyazonosság, vasúti arcképes igazolvánnyal igazolandó. Meghatalmazottnak csakis előjárásigilag záradékolt nyugtára és szabályszerű meghatalmazás ellenében adható ki.

Figyelmeztetnek továbbá a nyugdíjasok, hogy kötelesek a hónapban az élvezett ellátási díjakra vonatkozó minden változást, a változást előidéző körülmény beálltától számított 8 napon belül a számfeljő hivatalnak írásban bejelenteni. Aki ezt elmulasztja, és így ellátási díjakat illetéktelenül vesz fel, azért anyagi és büntetőjogi felelősséggel tartozik.

M. kir. Allampénztár.

— A Nemzeti Polgári Párt alakuló gyűlése. Felkértünk az alábbi sorok közlésére: A Nemzeti Polgári Párt alakuló gyűlését f. hó 2-án vasárnap délelőtt 11 órakor a Bika-szaloda kistermében (félemelet) tartja meg és nem a Kereskedelmi Akadémia dísztermében, mint eredetileg jelezve volt.

Nagy választék

férfi és női ruhaszövet ujdonságokban, vászonneműekben, mosóárúban, harisnyák, kesztyűk és mindennemű rövidárúban a legolcsóbb napi árak mellett :-:

Nádudvary Lajos
cégnél

Ferencz József-ut 26.

A „Szózat” estélye

A Szózat tegnap este tartotta meg magas színvonalu irodalmi és művészestélyét a vármegyeház dísztermében, igen előkelő és fényes közönség jelenlétében.

A megnyitó beszédet Mitrovics Gyula dr egyetemi tanár tartotta, aki lendületes és lelkes szavakkal mutatott rá a nemzeti újjáéledés eredményeire, amiben a keresztyén sájtónak is nagy része van.

A Sztojanovits nővérek Szabados, Schumann és Schubert dalokat énekeltek csodálatos tisztasággal, tökéletesen kicsiszolt tehetséggel és bamulatos harmóniával.

Az ünnepi beszédet dr Farkas Zoltán, a Szózat belső munkatársa tartotta. A magyar fajvédelem harcosai — mondotta — a keresztyén táborba tömörültek, hogy a magyarság nemzeti eszméjét a magyar népbe beoltsák. Sokkal nehezebb küzdelem volt ez, mint azt ezen a nagy munkán kívül állók gondolhatják. A magyar intelligencia nehéz helyzetét súlyosbítja az, hogy a mostani kicsiny Magyarországra menekült Nagymagyarország intelligenciájának színe-java. Elsősorban ennek az intelligenciának kell megélhetését, boldogulását elősegíteni. A numerus claususról szólva kifejti, hogy a numerus clausus nagy hatása abból a küzdelemből látszik leginkább, amelyet az ellen az ellentábor folytat.

A közönség lelkes tapsal fogadta az igaz érzéstől áthatott beszédet.

Szarhmány István, a Petőfi Társaság tagja három mély érzésű, izzó magyarságu és emelkedett hangú irredenta versét adta elő különösen nagy hatás mellett.

Sztojanovits Lili stílusos szólószámai után Schöpplin Aladár dr, a kiváló esztetikus és író olvasta fel Imre című, ifjúkori emlékeit felélemlítő novelláját, mely finom, kiegyensúlyozott és eszizolt író egyénisége kiválóan reprezentálta. A közönség hálás tapsokkal honorálta az élvezetet.

Befejezésül ismét a Sztojanovits nővérek triója adott néhány kedves énekszámot.

Az estélynek nagy erkölcsi sikere volt és messze kiemelkedett a szezon hasonló szararai közül.

Fényüzési adót fizetők!

A munkatorlás elkerülése céljából az 1922 március hónapban beszédett fényüzési adónak az állampénztárba leendő beszállítására néve a debreceni m. kir. állampénztár a következő határnapokat állapította meg.

Április hó 6-án a fényüzési vállalatoknak minősített összes kávéházak, cukrázdák, éttermek, tejsarnokok, továbbá a különleges fényüzési vállalatoknak minősített orfeumok és kabarék.

7-én az A, B, C, D, E, F betűsök.

8-án az G, H, I, J, K, L „

10-én az M, N, O, P, R, S „

11-én az T, U, V, Z betűkkel kezdődő általános fényüzési cikkeket foglalkozók fizethetik be a fényüzési adót. Az elmaradtak szintén 11-én fizethetnek, azonban a kitűzött napról való elmaradásukat igazolni tartoznak. Felhívtnak az adózók, hogy e határnapokhoz saját érdekükben szigorúan a kalmazkodjanak, mert egy rendbontó az egész sorrendet megzavarja és azon celt, hogy a hosszas várakozásokat meggátoljuk, — lehetetlenné teszi. Az, aki 15-ike után szállítja adóját, a törvény 154 §-a szerint még 50%-os adópótléket tartozik fizetni. — M. kir. Allampénztár.

Szőlőművelés kapálás nélkül

A szaklapok még az 1900-as évek elején közölték a következő hírt. Elszászban volt egy Kerler nevű szőlőműves, aki negyven esztendő óta nem kapálja szőlőjét, amelynek kiterjedése mintegy 600 négyzetöl, hanem csak gondosan kigyomlálja és mégis több termése van, mint szomszédjainak, akik kapálják szőlőiket.

A Kerler-féle szőlőművelési mód arra vezette az ottaniakat, hogy hasonlóan kísérletet tegyenek: miért is 1900-ban az egyik kísérleti állomáson akként jártak el: hogy kísérleti szőlőjüknek földjét 10 centiméter vastagságban vasgyári salakkal hordatták be. (A magyar fel-

vidéki vasgyárakban troszkának nevezik ezt a salakot.) A kísérleti szőlő 2 részre volt osztva, mindegyikben egyformán 240 tőke lévén 6 sorban. 1901-ben kezdődött a megfigyelés. A vasalakkal meghordított területen nem volt semmi gyom, természetesen nem is kapálódott, a szőlő csodálatosan szépen diszlett azon s az érés korábbi volt, mint a mellette levő kapált területen. A megfigyelés 1900-tól 1903-ig terjedt. A jelentésben kiemelik azt, hogy e 3 év alatt ritkán jelentkezett gyom, ugyanígy, hogy az összes talajművelési költség a nullára apadt le.

A kísérleti szomszéd terület a rendes eljárás szerint művelődött, tehát 3 kapálásban részesült. De nemcsak a kapálás megtakarítása volt ennek az eljárásnak jutalma.

A szőlő látogatói évről-évre megállapították a vasalakkal borított szőlőben a tőkék kiváló szép fejlődését. A fejlődés erősebb volt, a levelek zöldje sötétebb s a fürtök is nagyobbak, szebb boggyójuak és szebb színtűek is voltak.

A terméseredmények a következők: fürt termés 1 kat. holdon a salakozott részen 4450 kg., a nem salakozott részen 2137 kg. Tehát a salakozott részen többtermés 2323 kg.

E szerint a föld megvédelmzése attól, hogy a gyomok ki ne élhessék, megkettőzte a termést. A vasalakkal azonban még az is lehetett a hatása, hogy nem engedte elpárologni ennek a homokos földnek a nedvességét, tehát a nedvességet konzervált. A homok- és mésztalajokon a vasalakkal jó eredménnyel biztathat, de nem lehet ezt várni a kötött agyagföldektől.

E kísérleti állomás megfigyelései szerint a gyomok a szőlőtermést nagy mértékben képesek csonkítani. Ezt megerősíti Ravaz, a montpellieri szőlőszeti iskola tanára is, aki az intézet szőlőjének elég kötött, meszes agyagjában a föld gyomlálásával kísérletet tett, 2 parcellát jelölve ki erre a célra. Terméseredmények kat. holdanként: A kapálatlan parcella 9455 kg. szőlőfürt, 1690 kg. venyige. A rendes művelésű, kapált parcella 8022 kg. szőlőfürt, 1460 kg. venyige, tehát a nem kapált részen 1433 kg. szőlőfürt és 230 kg. venyige többtermés volt.

A mostani viszonyok között nagyon is időszerű a mi homokjainkon kicsinyben ilyen irányú kísérletekkel foglalkozni. Az elszászi kísérletek további eredményeit nem kísértem figyelemmel: valamint arról sem tudok, hogy nálunk folytak-e ilyen irányú kísérletek és milyen eredménnyel?

A fenti szőlősgazda 40 éves tapasztalata és a kísérletek is amellett tanuskodnak, hogy a homokon lehetnek viszonyok, hol a kérdéssel behatóan foglalkozni érdemes.

Eldöntendő volna, hogy a vasalakkal helyett a szénsalakkal, timárcser, fűrészpör és esetleg más efféle anyagok, melyek helyenként könnyen beszerezhetők, minő eredményt mutatnak? Meg kellene állapítani azt is, hogy: ha ez a befedés a kívánt eredménnyel jár, a nem holtgatott talaj trágyázása miként történjék? Valamint a fedés-nyitás műveleteinek mikéntje és a vízmosások okozta egyenlenségek esetére szükséges tennivalók is eldöntendőek volna.

A pontos helyi kísérletek megtételére eléggé ösztönöz lehet: a kapálási költségek megtakarításának reménye, amelyek úgy is a szőlőnek napról-napra emelkedő védekezés szükségletére igényelődnek. A kísérlet pár tőkével sokba nem kerül és a fő az, hogy az eljárás értékéről a magunk megnyugtatására saját szemünkkel győződjünk meg.

Tessék megpróbálni!

Váradi Szabó János.
nyug. uradalmi főtitkár

— Konyhakereszteti és mindenféle gazdasági szakkönyvek nagy választékban kaphatók Csáthy Ferenc m. kir. tudományegyetemi könyvkereskedésében, Piac-u. S. szám.

— Intim kabaré (volt Széchenyi) április 1-től új műsor, új tagokkal tartja előadásait.

Erős Gábor

műszaki-szerszám és vaskereskedés
DEBRECEN, Mihlós-utca 2. sz.
Telefon 10-64.

Háztartási cikkek, vasárúk, vasalások, gazdasági felszerelések, zsiradékok, Olajok, Villanyfelszerelési cikkek, Szerszámok és gépek, Malomberendezések.

— **A venerikus betegségek gyógykezelése kötelező.** A népjóléti miniszter rendeletet adott ki a venerikus betegségek gyógykezelése tárgyában. A rendelet szerint a venerikus betegségek gyógykezelése kötelező. Hogy pedig a kezeléshez a szegényebb néposztály is hozzájuthasson, a rendelet intézkedik arról is, hogy a szegényebb néposztály számára ingyenes rendelőköt fognak felállítani. A rendeletet megküldték Debrecen városának is.

Az Obsitos. Mint már több ízben hírt adtunk róla, a Nemzetvédelmi Társaság hétfőn és kedden, április 3-án és 4-én a Vígyszínházmozgóban este fél 8 órai kezdettel tartja meg az **Obsitos** előadását. Az operett szerepeire Debrecen műkedvelő gárdájának legjobbjait sikerült megnyerni. Dr. **Uffalussy Géza**, **Tomcsányi Elly**, **Dicsőfi Anna**, **Papp Bözske**, **Boromissza Zoltán**, dr. **Bóka Tibor**, **Mikecz Gábor**, **Nagy Béla**, **Dimény Lajos** színművész fogják játszani az operett főszerepeit. Kivülük 15 urleány és 15 fiatalember fog kisebb-nagyobb szerepeket játszani. Jegyek vasárnaptól kezdve a Vígyszínház pénztáránál válthatók.

— **A szobafestő, mázó és cimfestő szakosztály ülése.** Felkérem a szobafestő, mázó és cimfestő szakosztály tisztelt tagjait, hogy a hétfőn este 6 órakor tartandó szakosztályi ülésen — tekintettel a tárgy fontosságára — okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: a munkások bérmozgalmi beadványa. **Mandel Lajos**, szakosztályi elnök.

— **Holnap megkezdődik az esperanto-tanfolyam Debrecenben.** Az egész művelt világon megindult esperanto mozgalom Debrecenben is érezteti hatását. A debreceni esperantisták és azok, akik a nyelvet tanulni akarják, felkérték **Török Péter** tanárt, — akinek neve az egész esperanto világban ismert — hogy ismét vegye kezébe az esperanto élet vezetését Debrecenben. Az első esperanto tanfolyamát már meg is szervezték, hogy minél több magyar embernek váljon lehetővé a kultúrnépekkel ezen a könnyű módon való érintkezés, amire Csonka magyarországnak most különösen szüksége van, hogy t. i. esperanto nyelv segítségével annak testvéris szelleme folytán közöljük igazunkat minden külföldi esperantistával. Az első tanfolyamot április 3-án, hétfőn este 8 órakor kezdi meg **Török Péter** tanár a kollégiumban az első emeleti 18. számú teremben.

— **Ez már igen!** Albert Belvárosi Éttermében bor és sörcsarnokában egy liter kitűnő Rizling bor 46 kor.

— **Világhírű „Ita” puha és kemény kálapok,** továbbá az összes férfi divat újdonságok raktárra érkeztek Aszmann Ferenchez, Piac-utca 27.

— **Gyász- és színhagyott ruhákat a leggyorsabban fest, tisztít Koncz Arany János-utca 10., Péterfia-u. 30.**

SZÍNHÁZ.

oo

HÉTI MŰSOR

Szombat: A gazdag lány C) bérlet.
Vasárnap délután: A kék mazur. Vasárnap este: A bogáti aranyasszony.

Árkossy Vilmos jubileuma. A Csokonai-színház tradíciójától terhes nemes falai között ritka jubileumot ünnekel április 7-én, pénteken este. A Csokonai-színház érdemes, kitűnő művésze, **Árkossy Vilmos** érkezett el színészi pályájának 30 éves fordulójához s az a működés, amit 30 év alatt a magyar kultúra szolgálatában fejtett ki magyar színpadon, a debreceni közönség előtt annál emlékezetesebb, mert jó részét a Csokonai-színházban töltötte el. A jubileumi disztribúción a **Cigány** kerül színre, amelynek címszerepe a jubiláns egyik legkiválóbb alakítása, megelőzőleg pedig a Csokonai-színház színpadán házi ünnepek keretében köszöntik **Árkossy Vilmost** Debrecen város, a Csokonai-színház és a sajtó képviselői. Az ünnepi előadás a jubiláns művész nagyszámú tisztelői kivétel nélkül részt vesznek, hogy ezzel is dokumentálják iránta érzett szeretetüket és megbecsülését.

Heltay Andor budapesti vendégszereplése. A Csokonai-színház tisztelettel és nagyra értékelt tagját, **Heltay Andort**,

akinek komoly képességei és intelligens művészi törekvései mindig elismeréssel találkoztak a közönség és a kritika részéről egyaránt, a budapesti Magyar-színház vendégszereplésre hívta meg. A jeles fiatal művész csütörtökön este fog fellépni a **Színház** tanárjának és komponistájának szerepeiben, amely alakításait a debreceni bemutató alkalmával örömmel emeltük ki, mint fejlődésének jelentős fázisát. A budapesti meghívás élénk biznysága annak, hogy **Heltay Andor** komoly színészi egyéniségét a mértékadó színházi körök is méltányolják.

Vasárnap d. u. mérsékelt helyárrakkal a **Kék Mazur**, este pedig **A bogáti aranyasszony** kerül színre.

Hétfőn A) bérletben **A gazdag lány** kerül színre.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Angola öröksége egy leány élet meghatározó regénye kerül bemutatásra **Lenkeffy Icával** a Meteor-mozgóban vasárnap.

Cirkusz King. Lázás érdeklődéssel várta Debrecen közönsége. A szombati bemutató beigazolta a szép mutatóanyagok, trükkök dícséretét. Szenczi minden egyes felvonás. Okvetlenül nézze meg mindenki. Hétfőn, kedden a II. rész. Utalványok hétköznap érvényesek. Előadások ma, vasárnap 3, 5, 7, 9. Rendes helyárrak.

Madame sans Gêne (Szókimondó asszony) ma utoljára mutatja be az Apollóban ezt a gyönyörű filmet 3, 5, 7 és 9 órakor. Jegyelővétel.

Hétfőn közlikvántára **Loth Ila** főszereplésével: **Jön a rozson át az Apollóban.** Jegyelővétel.

Houdini, a legnagyobb amerikai kalandor dráma.

SPORT

oo

Debrecen város birkózó- és boxoló bajnoksága. Debrecen város szép sporttűnépéjét ül ma. Ugyanis ma délután kerül eldöntésre Debrecen város birkózó és boxoló bajnoksága az Arany Bika dísztermében délután 2 órai kezdettel. A birkózóverseny jótékony és humanus célt is szolgál, amennyiben a verseny jövedelmét a DMTE szerencsétlenül járt birkózója, **Kiss István** felszámolására fordítják.

A verseny fővárosi résztvevőinek nagyrésze már tegnap megérkezett. A vendégek fogadásán megjelent **Csöka Sámuel** polgármester helyettes is, aki szíves szavakkal üdvözölte a vendégeket. A birkózószövetség keleti kerülete nevében **Bacsó Pál** elnök, a versenyt rendező DMTE nevében **Trnka Teofil** köszöntötték a vendégeket, akiknek nevében **Barabás Jenő** előadó válaszolt és köszönte meg az üdvözlést.

A vasárnapi verseny minden számban erős és izgalmas küzdelemre van kilátás. A légsúlyban **Auspitz** (Testvériség), **Szuhdny** (NyTVE) és **Truckenbrót** küzdelme lesz.

A pehelysúlyban **Fehér** (BAK) és **Aron** (MTK) között dől el az elsőség.

A könnyű súlyban **Breznotin** (MTK) győzelmét **Zólyomi** teheti vitássá. Erős ellenfél lesz **Friedler** (BAK) is.

A nagy közepsúly **Kovács** (BAK) partnerje lesz.

A boxoló versenyben négy egyforma erős ellenfél indul, így küzdelmük teljesen nyílt. Ez lesz **Debreczenben az első boxoló verseny.** A bajnoki küzdelem Debreczen bajnokságáért megy. A versenyt nagyérdelműs kíséri.

DMTK—DKASE DVSC—NyTVE. Kettős bajnoki mérkőzés lesz ma délután a Dicsőgi-uti Vasutas pályán. Két órakor a Vasutas Sport Club a Nyiregyházi TVE csapat t. látja vendégül. A bajnoki küzdelem teljesen nyílt, erős küzdelem után a debreceniek győzelmét várjuk. Bíró **Balogh Imre** lesz.

Délután 4 órakor a DMTK a KASE veretlen csapatával játszik a bajnoki pontokért. A DMTK ha kifejti teljes tudását s ambícióval játszik, eldöntetlen eredményt kicsikarhat, de valószínű a KASE győzelmé. Erős küzdelem várható itt is. Bíró **Bródy Barna** lesz.

Vidéki mérkőzések. Kisvárdán a két helyi csapat, a KTE és KSE játszik bajnoki mérkőzést. A KSE győzelmé biztos. Bíró **Pauló István** lesz. Nyiregyháza a DTE 5 tartalékos csapata rangul át, ahol a Nyiregyházi Törökcs csapatával játszik.

Futóverseny Debreczenen keresztül. A MASZ Keletmagyarországi kerülete a sport, közelebbről az atlétika propagálására április 23-án, vasárnap délután fél 4 órai kezdettel mezei verseny jellegű futóversenyt rendez, a kerületben lakó szenior és ifjúsági versenyzők részére.

A verseny ötös csapatok és egyéni versenyzők részére rendezték. A szenior versenyzők egyetűk, az ifjúsági iskolák színeiben indulnak. A győztes csapat és pedig külön a szenior, külön az ifjúságiak közül győztesként beérkező csapat a MASZ öt-öt ezüst érmét, a szenior és ifjúsági második csapatok a MASZ öt-öt bronz érmét nyerik. Ugy a szenior, mint az ifjúsági egyéni győztesek nagy ezüst érmét, a második helyre beérkezők ezüst, a harmadik helyre beérkezők bronz érmét nyernek.

A versenyben részt vehet a MASZ keleti kerületéhez tartozó bármely szabályszerű alapszabállyal bíró sportegyesületnek tagja, akár tagja az illető egyület a MASZ-nak, akár sem, továbbá a MASZ keleti kerületében levő bármely középiskolának tanulója. Nem kívántatik az sem, hogy a versenyzők egyetűk athlétikát a MASZ-nál igazolva legyenek. A szeniorok egyetűk elnöksége, az ifjúsági iskolák igazgatósága útján nevezhetnek. Sem a versenyzők, sem kísérőik utiköltség, ellátás, vagy más címen megértést nem igényelhetnek. A verseny a MASZ szabályai szerint rendezték. Egy-egy csapatba ötnél több versenyző is nevezhető.

A befutandó távolság és utvonat még nincsen véglegesen megállapítva. A versenyzők minden valószínűség szerint a **Royal-szálló előtt startolnak és a Piac, Péterfia utcán az Istvángözmalom előtt a Ferenc József-uton, a Hajduböszörményi-uton áthaladva az ügétőteri football pályára futnak be, ahol 4 órakor valogatott mérkőzés lesz. Ily módon a mérkőzés közönsége a futók végküzdelmésen is gyönyörködhetik.**

A Debreceni Munkás Testdó Egylet évi tisztújító közgyűlésére a következő tisztikart választották meg: Diszelnök: **Trnka Teofil**, Prahács József, ifj. Kovács József. Társlelnök: **Novák Károly**, Szabó Kálmán, Al-elnök: **Szilágyi Imre**, Ugyvezető al-elnök: **Pataky József** Főtitkár: **Trunkó Barnabás**, Jegyző: **Tamássy József**, Pénztárnokok: **Eszenyi István**, **Tóth Lajos**, **Ellenőrök:** **Bartha József**, **Koncz József**, **Intézők:** **Bagossy Sándor**, **Czina Imre**. Választmányi tagok: **Kiss István**, **Wagner István**, **Kiss Sándor**, **Peskó János**, **Győri Mihály**, **Erdei Gyula**, **Hamza József**, **Pongrácz Imre**, **Dobruczky Albert**, **Papp József**.

A DEAC footballszakosztálya hétfőn, április 3-án délután 10 órakor rendkívül fontos tárgysorozattal ülést tart. A tagok feltétlenül jelenjenek meg.

A DEAC szezonnyitó háziversenye. Felhívom a DEAC athletainak figyelmét a szakosztály 31-én tartott ülésének határozatára, amely szerint szezonnyitó házi versenyünket április 3-án, hétfőn délután fél 5 órakor tartjuk meg a DTE nagyerdői sporttelepén. Kérem a kezdő versenyzőknek teljes számban való megjelenését Szeretős.

Sherlock Holmes nyomoz

annyt máris megállapíthatok, hogy a cipő tulajdonosá-

nak esze volt rugékony járásu, elegáns külsejű, takarékos ember lehetett, aki cipőjét kimélte: minderre kétséget kizáró módon abból következtetek, hogy „BERSON” gummisarkot viselt.

A Vermes áruház

Kossuth-utca 4. sz. a Dankó Temetk. vállalat mellett.

A jövő héten ruha szövet vásárt rendez.

Skót kelme több színben 175

Dupla széles ruhakelme 240

„ „ pongyola és ruhának 350

100 mtr gyapju kelme különféle színekben igen olcsón.

Cloth szoknya 500

Női ingek, férfi ingek, lábravalók. Kartonok, zefirek, vásznak, kendők, női és férfi harisnyák.

A tőzsde Magyar korona: 60.

Magánforgalom
Ma délelőtt a magánforgalom meglehetősen üzletellenül és lanyhulással kezdődött. Dollár 842, márka 301, lei 605, szokol 1620.
Nemesfém piac: Ezüst korona 56-57.50 forint 155, 5 koronás 280-95, az arany piac lanyha volt. Napoleon 3200, 20 koronás magyar arany 3200.

Zürichi zárlat
Berlin 175.00 Holland 194.75, Newyork 515, London 2252, Páris 4652, Milánó 2642, Brüsszel —, Prága 975.00, Budapest 60—, Zágráb 155.00, Bukarest —, Varsó 13, Bécs 6.75, Osztrák lebelyegzett 7—.

Devizák
Amsterdam 325-35, Koppenhága 182.00-186.00, Krisztiania 153.00-158.00, London 3800-3430, Berlin 280.00-290.00, Milánó 4450-4550, Páris 4825-4875, Prága 1635.00-1655.00, Stockholm 224.00-231—, Svájc 169.00-170.00, Bécs 11.00-12.00, Zágráb 255.00-275.00, Newyork 365.00-375.00, Varsó 19.75-20.75.

Terménytőzsde.
Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2980-3025, fehérmegyei 2980-3015, pestmegyei 2980-3015, rozs 2080-2120, takarmány árpa 2150-2200, sörárpa 2200-300, köles 2500-2700, zab 2140-2175, tengeri 2525-575, repace 43-45, Korpa 1550-1570.

Sertésjelentés
Szabad vásári maradvány 954 sertés, és 133 süldő. Erkezett 59 sertés és 45 süldő. Eladott 101 sertés, Arak: Zsirsertés fiatal nehéz 120-140, könnyű 90-125.

Lapkihordó asszonyok
felvételnek lapunk kiadóhivatalában Piac-u. 59.

Molykár
ellenyári megóvásra mindenféle szörme és téli ruhákat felelősség mellett beraktározunk

Köváry. és Altmann
szécsők, Piacz 42. sz. Ugyanott kész áruk kaphatók.

ÍRÓASZTALOK
teljes irodaberendezések
angol klub és fakeretes börgarnitúrák, új és használtak alkalmi árban, díjtalan csomagolás
Lányi-nál, Budapest,
V., Lipót-körút 26. sz. udvarban.

KERESKEDELMI
és gyógyszerészeti dobozokat és papírzacskókat jutányosan készít
Szentpétery Miklós könyvkötő
Arany János-utca 36. szám.

Kis ház
jókarban, 950 négyszögöl telekkel konyhakertnek kiválóan alkalmas fekete agyagföld Nemes-utca 7. szám (Tócs kert.)
eladó.
Értekezhetni a „HAJDUFÖLD” szerkesztőségében délután 6 óra-kor Piacz-utca 59. szám alatt.

Beliczay kalapos
Férfi és női kalapokat elvállalok javítani és festeni
Piac-u. 38.
Hátul az udvarban.

AUTÓ, MOTOR
gőzcséplő és bármilyen gazdasági gépek javítását, vasasztályos munkát jutányosan készít
NAGY GYULA gépjavitó műhelye
Szent Anna-utca 46. szám.

HUNGÁRIA gőzmosó kelme és ruha-festő vegyftisztító vállalat Debreczen, Péterfia 4.
Cégtulajdonos: Libánczi Andor.

Legolcsóbban festek mindennemű szörmeket bőrkabátokat, kesztyűket, speciális vegyőelőléssel felelősség mellett. **Festek** női és férfi ruhákat, pokrócokat, selymeket, fonalakat, vásznakat (rákötéssel), moshatóan kifogástalanul minden színre minta után **iszitok** vegyileg legmakacsabb penész, tinta kátrány, olaj, festék sötétoltokat, női és férfi ruhákat. **Javítok** festet, tisztított ruhákat legszébb kivitelben. **Mosok** **vasalok** a legényesebb igényeknek megfelelő női és férfi fehérneműket, gallérok, kézzelők, kemény ingeket hófehér és tükörfényre. Gyasz vagy sürgős expressz festések, tisztítások: 24 óra alatt készítem, melyekért 30 százalék felár fizetendő. Vidéki megrendeléseket posta útján is a legpontosabban intézek el.

Szováti cserép
darabos- és oltott mész, portland és román cement
legolcsóbb árban beszerezhető:
ROSENFELD KÁLMÁN
Sátrórom-utca 12. sz

Irodista nő,
ki üzletben alkalmazásba volt, felvétetik. Csakis gyakorlattal bírók küldjék be ajánlataikat a kiadóhivatalba „Irodista nő” jellegre.

Jegy-gyűrűk, briliáns ékszerek,
nyakékek, függők, zsebórák, szivartárcák nagy választékban, legolcsóbban szerezhető be
Pintér Gusztáv ékszerész üzletében
Debreczen, Piac-u 18.
(Tisza palota.)
Új ékszerek készítését, régiék javítását jutányosan vállalom
Tanuló felvétetik.

Női kalapokat
legszebben, leggyorsabban a
„TURUL” Fest, Vasal és Alakít.
PIACZ-UTCZA 32. SZÁM

Meggyőződhet arról minden **BUTORT vásárló**, hogy **butorait**, mely saját gyáramban készülnek a legolcsóbb **gyári áron beszerezheti**
Jancsó Testvérek
műbutor asztalosárak és fakoporsók gyára Debreczen. Gyártelep: Bárczi-utca 3. sz. **TELEFON 10-35.**
Butorraktára Csapó-u. 17. színházi átjáró.
Megrendelésre fakoporsókat a legolcsóbban szállít. — Árjegyzék ingyen.

Pénztárblok
8-féle jelzéssel kapható lapunk nyomdájában
Piacz-utca 59.

Olcsó és izléses
ruhák, kosztümök, kabátok készülnek
úgy. **Komlóssy Imréné varrodájában**
Faragó-utca 7. szám.
Tanuló leány felvétetik.

A fényképarákat nem emelem,
míg az anyagkészlet tart. — Ajánlatos tehát a **husvét**i fényképszükségletet mielőbb fedezni
BURG „ADRIA” műtermében
Szent Anna-utca 5. szám alatt.

Aranyért, Ezüstért
budapesti magas árakat fizetek
Kramer Simonffy
Utca V.

Szirek András
elsőrendű uri- és egyenruha szabósága
divatos angol szövetek állandó raktára.
Szent Anna-ut. I. Telefon 509.

LöbléH. ecetgyár.
Debreczen,
Szalkai-utca 5. sz.
Vegyftisztá szeszecet gyártása.

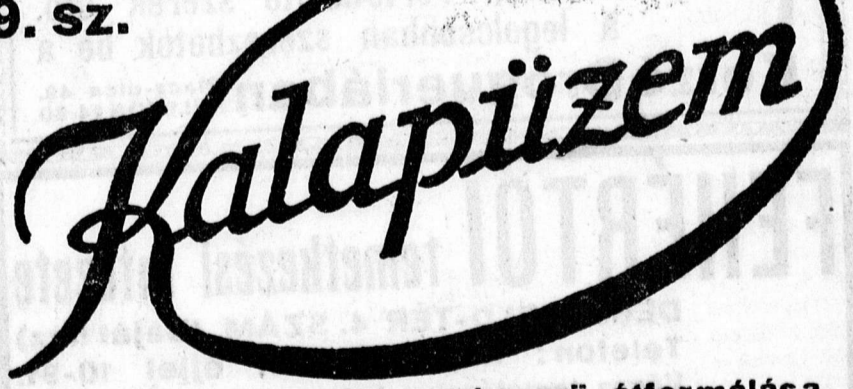
Könyvkötéseket
börtárczák javítását jutányosan készíti
Szentpétery Miklós
könyvkötő, Arany János-u. 36.

Dollárt, ARANY, EZÜST pénzt, mas idegen pénzt legdrágábban vessz
Simon Bankiroda DEBRECZEN, Kossuth-u. 11
Idegen hifizetések legolcsóbban. T. 903.

Elado családi ház
Maróthy-utcán 6 szoba, külön baromfi és sertésudvarral, 3 utcai szoba azonnali beköltözésre eladó, Dezső László irodája Szent Anna-u. 6.

Tojás?
festék különböző színekben. Kiváló minőségű darabja **2 korona.**
Stern festékereskedőnél
Debreczen Piac-u. 10. Telefon 856.
(A Bikával szemben.)

60 szebbnél-szebb szalmakalap modell választékkal vezet a PIAC-UTCA 9. SZ.

Női- és férfikalapok szakszerű átfarmálása.
Gebauer Károly és Tsa
Debreczen legrégibb és legszolidabb temetkezési vállalata, a legjutányosabban rendez temetéseket helyben és vidéken, a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. Exhumál. Szállításokat eszközöl. Tisztviselőknak árendedmény.
Debreczen, Kossuth-utca 2. (Városháza épület.)
Telefon nappal: 103. Telefon éjjel: 60.

REMEK MINTÁK
(Sablonok) fehérnemű és ruha
hímzésekre jutányosan csak a
ELSŐ DEBRECZENI
KÉZMUNKA és MŰHIMZŐ
Iparvállalatnál, SZÉCHENYI-U. 1. SZ.

Gazdasági VAS ÁRUK, takarékh-
ronyban és bu-
torvasalások,
lemezedények
beszerezhetők:
TELEFON:
6-20
Bakos István vas-kereskedésében.
Csapó-utca 88. sz.

**Zsom Józsefné
és Társa**
varrodája
Erzsébet-u. 54.

Elvállal: női kosztümök ka-
bátok, ruhák készi-
tését, javítását, átalakítását. Fehérne-
miek varrását olcsón és izlésesen. Ta-
nitunk: szabni, varrni önállóan dolgozó
ügyes segéd leány és tanulók felvételnek

MODELL KALAPOK
nagy választékban érkeztek.
Alakítást azonnal készítik.
ROBOZ JOLÁN
SZENT ANNA-UTCA 5.

Neuschlosz-Lichtig
Repülőgépgyár és Faipar R.-T. Bu-
dapest—Albertfalva—Pestszentlőrinc
összes gyártmányainak vezérképví-
selete kizárólag
Ráhmer Sándornál
Debreczen, Piacz-u. 43.
Olesó árak! Figyelmes kiszolgálás!
Telefon 962.
Ugyanott a legjobb gyártmányu
mezőgazdasági gépek
és gazdasági eszközök
ugymint: könnyű egyes- és ket-
tős ekék, amerikai rendszerű ló-
kapák, szénagyújtók, boronák stb.
nagy választékban olcsón kaphatók.

Dollárt, Leit
és mindenféle ide-
gen pénzt a leg-
drágábban vesz
Kaczander bankiroda
Hunyadi-u. 12. Telefon 7-54.

Olaj és vizmentes
munkás ruhák kaphatók
SZABÓ JÁNOS
férfi szabónál. Üzlet ref. püspöki palo-
tában a nagytemplommal szemben.

Tanuló leányok
fizetéssel felvételnek la-
pünk kiadóhivatalában.
Jelentkezni lehet Piac-u.
59. d. e. 8-12, d. u. 2-6.

Apró hirdetések

Hálóok,
ebédlők minden kivételben
olcsón beszerezhetők Piac
88. sz. az udvarban.

Gyökeres
faj szőlővessző száz dara-
bonként 400 K-val meg-
rendelhető 384 telefonszám
alatt.

Butorozott
szobát keres egy magános
uri ember lehetőleg a Fő-
térhez közel, takarítással.
Cím a kiadóban.

Vasabroncs
kisebb vagy nagyobb meny-
nyiségben kapható Piacz-
utca 59. sz.

Tokaji
hegyen 1000 négyszögöl
szőlőföld eladó Ertekez-
hetni Péterfia-u. 4. üzlet.

Hálóok, ebédlők,
konyha berendezések min-
denféle buto ok legolcsóbb-
ban beszerezhetők **vidékre**
ingyen csomagolás Simonfi-
utca 2-c) butorizlet.

Széchenyi
gőz- és kádifürdő (volt Te-
legdi) nagyalomással szem-
ben, állandóan nyitva.

Hímzés
és mindennemű női fehé-
nemű varrás jutányosan
elvégeztetik Erzsébet-utca
79. szám.

**Bélyegzőgyár
és vésőintézet**
PAULÓ I.
Battányai-utca 22.
Telefon 1365.

Kocsist
ki egyuttal házmester is,
keresek. Jelentkezhetnek
hétfőn Gazdák Bankjába,
Kossuth-utcán.

Vadászok I
Egy kitanított vizslakutya
eladó. Cím a kiadóban.

Kiadó
külön bejárati butorozott
szoba. Bővebbet Késes-u.
86. szám.

Fehérnemű
varrást vállalkoz, kosárba
is. Második udvar Maróthy
György-u. 13.

Eicseréim
Nagytemplom melletti 4
szobás lakásomat ugyan-
akkora udvaros lakással.
Cím a kiadóban.

Nem emelem
az árakat, mert készlete-
met az emelkedés előtt
szereztem be.

Kitűnő festő 158 K
Mosott sifon 128 K
Lilium vászon 158 K
Jó párnatok 138 K
Angol ruhakelme 178 K
Gyapjú viola kelme 248 K
Divatos grenadin 218 K
Siessen mindenki amíg a
készlet tart a BEKE ár-
házba Szent Anna 5. sz.
Menekülteknek, tisztvise-
lőknek kedvezmény.

Déli
és délutáni órákra könnyű
munkára elmenne. Sári
Sándorné Homok-u. 36.

Forgács István
műorás
Bádogy s-u.

Idősebb
házas pár háztartásához ki-
segítőnek bejáró hadi öz-
vegyet, esetleg árva leányt
keres, Csukás István Rá-
kóczi-utca 11. sz. Udvari
lakás.

Debreczeni Gazdák
Bankja részvénytársaság,
Kossuth utcán mint a Bu-
dapesti Magyar Olasz Bank
részvénytársaság affiliált
intézete kölcsönöket fo-
lyósít házakra, földekre
és értékpapírokra. Betéte-
ket elfogad, a betétek után
magas kamatot ad. Er-
tékpapírokat és idegen
pénzeket vásárol és elad.
Külföldi kifizetéseket és
megbízásokat elfogad. —
Külföldre és megszállott
területekre szóló átutalás-
okat gyorsan eszközöl.
Elfogad értékeket megör-
zés céljából és bérbead
(safe deposit) páncélreke-
szeket. Takarékpénztár és
bankügyletek minden ága-
zatával foglalkozik. Felek-
nek minden pénzügyi mű-
veletnél rendelkezésre áll.

Eladó
villamos megálló mellett 4
hold föld két szobás la-
kással, 1 hold kitűnő sző-
lővel, az egész grótkeri-
téssel körülveve. Ertekez-
hetni Gazdák Bankja,
Kossuth-utca

Eladó
a Veres-utca 22. sz. ház
és a Piac-dűlőben 9 hold
föld tanyaépülettel.

KUN JÓZSEF
kés- és műszerműves
Debreczen Széchenyi-u. 1

MAGVAK.
Gazdasági, konyhakerti és virágmagvak
nagyban és kicsinyben
KONTSEK GÉZA
Debreczen, Kossuth-utca.
KAPHATÓK: Takarmányrépa magvak, Arankamentes Lucerna és
Lóhere mag, Angol perje, Pázsitfűmag, Muhar, Bükköny, Köles,
Borsó és Bab, Tengeri stb. stb. Raffia, Rézgálic, Rézkénpor.

Pipere szappanok valamint Parfümök minden
illatban, Fertőtlenítő szerek stb.
a legolcsóbban szerezhetők be a
Korzó Drogueriában Piacz-utca 42. TELEFON 14-80

FEHÉRTŐI temetkezési intézete
DÉGENFELD-TÉR 4. SZÁM. (Saját ház)
Telefon: nappal 11-85, éjjel 10-91.
Végez temetéseket helyben és vidéken ju-
tányos árban személyes felügyelet mellett.
:: Exhumál és hullaszállítás vállal! ::
Raktáron: ÉRCZ- és MŰVIRÁGKOSZORUK!

Hus-éti tojások, cso-
kolade nyulak, bárá-
nyok a legszebb ki-
viteiben kaphatók
BÓDOGH LÁSZLÓ Husvéti disztorta,
Fagyalt, Parfie,
megrendeléseket
elfogadok. ::
Reggeli és ussonna kávé tejszinhabbal és tejszinhabos gesztenye pire állandóan kaphatók.

Eladó kis nyaraló
Simonyi-ut., Vilmos körút sark villa-
mos megállónál szép nagy szoba, konyha
veranda, 762 négyszögöl kitűnő termő-
szőlő azonnali átvételre eladó, Dezső
László irodája Szent Anna-utca 6 sz.

Ilyen vétel sem lesz egyhamar!!
Családi ház az állomás közelében,
rögtön beköltözhető három szobás
lakással! Istállókkal! Nagy telek!
Szőlő, gyümölcsös!
Rögtön beköltözhetőre megkapja a
vevő a tulajdonos által lakott 3 szobás
lakást, a következő mellékhelyiségek-
kel: konyha, speiz (belső padfelfárat)
boros pince, cseréppel fedett téglá is-
tálló öt darab lóra, külön tehénistálló
3 darab tehénre. Sertésöl, cseréptető-
vel, akollal 60 drb sertésre, 2 faskamara.
Ezeket rögtön megkapja a vevő a kert-
tel együtt!

Van ezenkívül még egy kis lakás, egy
szoba, konyha, faskamara.

Több lakás nincs!
Van továbbá jövizű szivattyús kut. Igen
jó karban levő, kitűnő termő szőlő,
végig lugassal, gyümölcsfák.
Uj épület, most jár le az adómen-
tessége!

Van pedig ez a ház a Homokkert
ben, a Gázgyárral szemben levő „Szabó
Kálmán” főutcából jobb kéz felől be-
nyíló Óvoda-utcaiban

Óvoda-u. 28. szám alatt.

A Berényi doktor ur és a Horváth épi-
tész ur nyaralója mellett!

Saját érdekében figyelmeztetek min-
denkit, akinek rögtön beköltözhető csa-
ládi házra van szüksége és aki egy
igazán jó vételt akar csinálni

Siessen megtekinteni e házat azonnal,
amíg nem késő!

Ára 280 ezer korona!

Ezen ház felett is a Nagy Lajos adás-
vételi iroda rendelkezik, egyedül csak
ott köthető meg a vétel, ott teendő le-
a foglaló.

Iroda: VERES-UTCA 9. SZ. ALATT.
Hivatalos órák állandóan egész nap,
reggel 8 órától esti 6 óráig.

NŐI KALAPOKAT a
legolcsóbb
és legszebb kivitel-
ben kaphatja
SCHIMMER MÓRNÉ
kalapüzletében DEBRECZEN PIA CZ-U. 2. SZ.
(Nagytemplommal szemben.)

Szeplő ellen
Dr Jutassy Szeplőkencőse
csalhatatlan és ártalmatlan. Kapható
szaküzletekben vagy utánvét mellett
Dr Jutassy Kosmetikai Gyógyintézeté-
ben, Budapest, Kossuth Lajos-utca 4.
Minden egyéb szépségábról
tájékoztató füzet ingyen.

Darabos mész
oltott mész, cement, téglá, cserép,
fedél-
száraz tüzifa, porosz
lemez, száraz tüzifa, s z é n
azonnali szállításra beszerezhető:
BARTHA fatelepen,
Ispóty-utca 3-b. Telefon 785.